

	Áthozatal	1543 frt 37 kr.
2) A pénzügyintézetnél elhelyezett 488 frt 37 kr. kamatjából		29 frt 52 kr.
Az 1875-ik év végén ezen alap vagyona		1572 frt 89 kr.
III-dik osztályban van az „Arany-alap.“		
Az 1875-dik évre áthozatott:		
a) Öt darab kötvény szerint jelzálogra elhelyezve		770 ₺
b) Természetben készletben		130 „
Az 1875-dik évben gyűlt és bevételgett:		
aa) Visszafizetett régi elhelyezménybeli tőke		100 „
bb) A tőkék után járó kamatokból		77 „
cc) Új elhelyezményről szóló kötvényben		200 „
	Tehát az 1875-beli bevétel teszen:	1277 ₺
De mivel 1875-ben ki is adatott, még pedig:		
1) Az aa alatti visszafizetett tőkéről kötvény 100 ₺	}	300 ₺
2) A cc alatti új elhelyezmény szerint 200 ₺		
Az 1875. végén az Arany-alap“ vagyona		977 ₺
Az „arany-alap“-beli 977 ₺-ből:		
1) Jelzálogra 5 drb kötvény mellett kiadva van		870 ₺
2) Természetben van készletben		107 ₺
3) Mint bizonyosan bekapandó hátralék kamat		12 ₺

Ime, tisztelt közgyűlés! az eddig elősoroltak tették 1875 végén a muzeum-egylet pénztári vagyonát.

Mint hogy azonban az elősoroltakon kívül van még az egyletnek (fájdalom!) képzelte vagyona is: kötelességemnek érzem azt is: „Bevárandók“ czim alatt elősorolni; ugyanis:

1. Bé nem fizetett alapítványok után 1875 végéig számított kamat-hátralék = összesen	9292 ft 31 kr.
2. A 10. éves szakkból: részvényhátralék	12617 „ 25 „
3. Az 5. éves szakkból: részvény hátralék	585 „ — „
3. Herman Ottónak adott előlegből	298 ft — „

Bevárandók összege 22792 ft 56 „

Ezzel bezárom az 1875 végéig szóló jelentésemet, kifejezést adván azon óhajtásomnak: hogy a következő közgyűlést, azon örvendetes hírrel lephesse meg a jelentést tevő pénztárnok: miszerint „minden bevárandók befizettetvén, „hátralékok“ rovatáról említés sem tétetik.“ Adná az ég!!

Bányai Vitális,
muz.-egyleti pénztárnok.

d) Könyvtárnoki jelentés:

Tisztelt közgyűlés!

Muzeumi könyvtárunk, mely 1874. Szeptember végén szállított át az egyetemi épületbe, ott nem csak alkalmas és lehetőleg biztos, hanem egyszerűen az előbbi ideiglenes szállásnál sokkal tágasabb helyiséget is nyert. Ezen intézetünk költségén felszerelt helyiség nemcsak mostani könyvtárunkat, hanem annak jövődjéig gyarapodását 15—20 évre, sőt a hely gondos fölhasználásával több időre is

képes befogadni. Ezen helyiség áll egy nagy tereméből, 2 szobából, az ezekkel párhuzamosan futó széles, világos és hosszú folyósóból s egy ezektől egészen külön álló tágas világos szobából.

A nagy terem az 1874-ben átköltöztetett könyvtár foglalja el, 51 nagy szekrényben több mint 30,000 kötettel; az egyik szobában az azóta vásárolt gr. Csáky-könyvtárnak és a volt erd. kormányzék által adományozott könyveknek maradandó része, mintegy 300 kötet, van fölállítva, a hol még mintegy 3000 kötetre maradt hely; a másik szobában ideiglenesen régibb és újabb hírlapjaink vannak elhelyezve; a folyosó egy részét több mint 5000 kötetre menő régibb és újabb duplumaink foglalják el; a külön álló s legbiztosabb szobában kézirat és oklevélgyűjteményünk s legbecsesebb ritka nyomtatványaink állanak.

Könyvtárunk létszáma 1874 végén 31,532 kötetet és füzetet tett. Ehez járult a lefolyt 1875 évben vétel útján 227, adományokból, 36 darab duplum leszámítása után 258, a Csáky-könyvtár kiválogatott s megtartandó részéből 2022 kötet és füzet. E szerint e mult évi összes gyarapodás 2507 darabot tett s így könyvtárunk létszáma a mult év végén 34,139-re emelkedett. Ezenkívül van a Csáky-könyvtárból félretett 2188 darabbal több mint 5000-re szaporodott duplum-gyűjteményünk, melynek czímtára még ez év folytán kinyomatandó s így ezen felesleg példányok nagy része könyvtárunk javára értékesíthető lesz.

Kézirattárunk a mult évben adományozás által 13, a Csáky-könyvtárból 16 kötettel szaporodott; ez utóbbiak azonban többnyire régibb írók oly munkáinak újkori másolatai, melyek gyűjteményünkben régibb példányokban már megvoltak. Oklevélgyűjteményünkhöz egyesek adományából 3 darab eredeti és 2 hiteles átirat járult. Kézirattárunk örvendetes gyarapodásául említhetem, hogy gr. Kemény Józsefnek, kinek gyűjteménye teszi kézirattárunk legbecsesebb részét, 3 kötet sajátkezű kézírata került intézetünk birtokába, melyet ő még 1848 előtt kölcsönzött ki s Fabritius Károly, trappoldi evang. lelkész ur volt szíves e becses gyűjtemény kiegészítésére kézirattárunkba szorgáltatni.

Intézetünk költségén a mult évben 14 külföldi tudományos folyóirat volt megrendelve, hazai szerkesztőink és kiadóink szivességéből pedig részint tudományos, részint politikai és szépirodalmi folyóirat és napilapot nyertünk.

Könyvtárunk felállítása a mult nyáron be lett fejezve, az egyes munkák megszámozása is legnagyobb részben, több mint 30,000 darabon, végre van hajtva; e munka befejezését azonban a korán beállott kemény hideg gátolta, mely miatt a fűthetetlen könyvtári helyiségben a dolgozást nem lehetett folytatni. A Csáky-féle könyvekben és a különböző gyűjteményeink mellett mintegy kézikönyvtáru szolgál munkákon kívül könyvtárunkból még mintegy 400 darab maradt számozatlan. Ez elmaradt munka azonban, mihelyt az idő enyhülése enged, be lesz fejezve.

E munka végrehajtásával a könyvtár használata s a könyvtári

személyzet szolgálata, mely a múlt évben sok nehézséggel járt, mint-hogy a könyvtár a rendezési munka folyama alatt is mindig nyitva állott az olvasó közönség használatára, tetemesen meg lesz könnyítve. Azonban, ha könyvtárunkkal minél teljesebben ki kívánjuk elégtíteni azokat az igényeket, melyeket a közönség egy használatra szánt nyilvános könyvtár irányában emelhet, még sok időt, fáradságot és gondot kívánó munkákat kell végrehajtani, melyeket a mostani személynzettel, minthogy annak ideje legnagyobb részét a mindennapi könyvtári szolgálat foglalja el, csak hosszszas idő múlva lehetne képes teljesíteni.

Könyvtárunk alapczímtára egyes czédulákon, teljesen készen van; duplumaink hasonlóan czímtározva vannak: de kívánatos, sőt szükséges, az alapczímtárnak, habár rövidített címekkel könyv alakban való összeírása s ezen czímtárak kinyomatása, mi nemcsak sok munkát kíván, hanem tetemes költségbe is fog kerülni. Minél inkább nő könyvtárunk s emelkedik a használati forgalom, annál szükségesebb a szakczímtárak lehető leghamarább való elkészítése. Ezen munka bevégzésére pedig, miután a kormány a súlyos pénzügyi helyzet miatt a könyvtárrendezési munkára engedélyezett az egyetem részéről fizetendő egy napidíjnokot, muzeumunk, könyvtárunk mostani személynzete, mely rajtam kívül egy segédből és egy szolgából áll, kellő idővel és erővel nem rendelkezhetik. Jól tudom, hogy egyesületünk pénzereje jelenleg a könyvtártiszti személyzet állandó szaporítását nem engedi: azonban még sem kételkedem, hogy ezen munkák teljesítésére irányzott törekvésemet egyesületünk ideiglenes anyagi áldozattal is kész lesz támogatni, mihelyt az ezen sok ismeretet s kitaró fáradozást kívánó munkákhoz kellő készütséggel bíró s megbízható segéd felvétele lehetővé lesz.

Könyvtárunk forgalma a lefolyt évben nem csak emelkedett, hanem csaknem megkétszereződött. Olvasó szobánkat, mely naponkint öt órán áll nyitva, az egyetemi polgárok folytonosan növekedő szorgalommal látogatják. Azt az engedélyt pedig, hogy könyvtárunkból leczkekönyvük letétele mellett könyveket használatra haza is vitessenek, a múlt évben 162-en vették igénybe és így ezen kedvezményt az egyetemi polgárság majdnem harmadrésze használta. Az egyes egyetemi intézetek főnökei és a tanárok által használatra kivett könyvek száma, — a gyűjteményünk mellett levő kézi könyvtárakat nem számítva — folyvást 2—300 között váltakozik. A gyakorlat e szerint mind fényesebben igazolja, hogy egyesületünk valamint különféle gyűjteményeinek, úgy könyvtárának az egyetemi tanítás és tanulás czéljaira való átengedésével a Kolozsvár és az erdélyi részek jövőjére nézve kiszámíthatatlan hatásu egyetem szellemi érdekeinek s ez által nemzeti közmívelődésünk ügyének a leghasznosb szolgálatot tette és teszi. Az a feladat, melyet intézetünk hazafi szellemü alapítói maguk elébe tűztek, valósággal csak a kolozsvári egyetem fölállítása által nyert a gyakorlati életben kivihetőséget, s annak örvendetés fejlődésével és fölvirágzásával lesz mindinkább-inkább teljesíthető.